

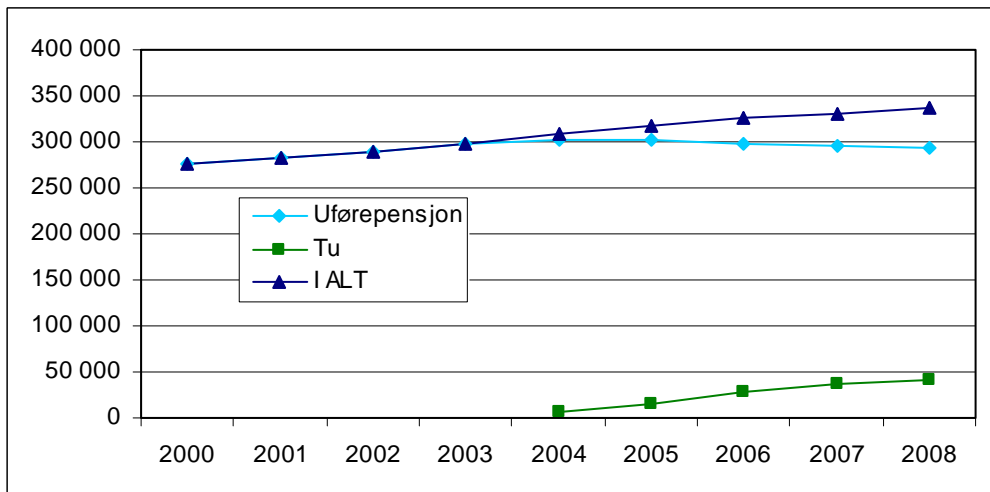
Uføreytelser pr. 30. september 2008

Notatet er skrevet av Nina Viten, nina.viten@nav.no, 22.10.2008.

Antall uføre øker svakt

Økningen i antall mottakere av uføreytelser¹ fortsetter. Pr 30.09.2008 var 336 334 personer mottakere av uføreytelser. Dette tilsvarer en økning på 4 841 personer, eller 1,5 prosent fra utgangen av september 2007. Økningen fra 30.09.2006 til 30.09.2007 var på 1,7 prosent. Figur 1 viser utviklingen i antallet uføre pr. 30.09.2000 til 30.09.2008, og fordelingen mellom tidsbegrenset uførestønnad (TU) og uførepensjon (UP).

Figur 1. Antall personer med uføreytelser pr. 30.09.2000-30.09.2008.



Kilde: NAV.

Fra 30.09.2007 til 30.09.2008 økte antallet på tidsbegrenset uførestønnad med 5 296 personer. Samtidig ble antallet mottakere av uførepensjon redusert med 455 personer. Andelen på tidsbegrenset uførestønnad av totalt antall uføremottakere var 12,4 prosent pr. 30.09.2008. Pr. 31.09.2007 var andelen 11,0 prosent. Aldersgruppen med størst andel TU mottakere av totalt antall mottakere av uføreytelser er de mellom 30 og 34 år. 37,7 prosent av uføremottakere i denne aldersgruppen er mottakere av tidsbegrenset uførestønnad. For menn er andelen TU-mottakere 10,2 prosent, og andelen kvinner 14,0 prosent.

Selv om antallet mottakere av uføreytelser er økende, har veksten avtatt siden 2004. Både økningen i antall og den prosentvise veksten er fallende. Alderssammensetningen i befolkningen forklarer mye av utviklingen i veksttakten. Det var et relativt stort antall uførepensjonister som nådde alderspensjonsgrensen i 2007, noe som isolert sett fører til en nedgang i antall uføremottakere sett i forhold til i fjor. Samtidig er det store fødselskull som nå er i en alder hvor andelen uføremottakere er stor. Dette er en viktig grunn til at vi fortsatt har en økning i antall uføremottakere, selv om denne veksten er mindre enn i fjor.

De siste tre årene har andelen mottakere av uføreytelser i befolkningen² holdt seg stabil. I perioden 30.09.2006-30.09.2008 er 11,0 prosent av befolkningen mottakere av uføreytelser. For kvinner er andelen uføremottakere i befolkningen 13,0 prosent, og for menn 9,1 prosent.

¹ Uføreytelse er et samlebegrep for tidsbegrenset uførestønnad (TU) og varig uførepensjon (UP).

² Befolkningen i alderen 18-67 år. 11/12 av 18-åringene og 1/12 av 67-åringene er inkludert.

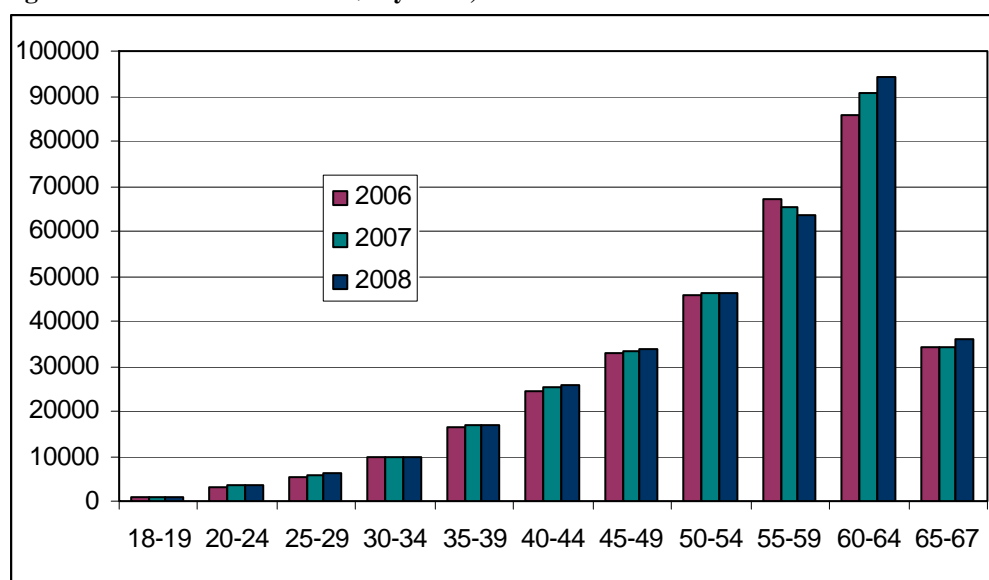
Alder og kjønn

Den største økningen i antall mottakere av uføreytelser finner vi i aldersgruppen 60-64 år, som økte med 3 478 personer fra 30.09.2007 til 30.09.2008. Dette tilsvarer en 3,8 prosents økning.

Aldersgruppen 55-59 år hadde størst nedgang i antall mottakere, med 1 466 færre uføremottakere enn 30.09.2007. Dette tilsvarer en nedgang på 2,2 prosent.

Den største prosentvise økningen var i aldersgruppene 18-19 år og 20-24 år, med en økning på henholdsvis 6,6 og 6,5 prosent. Den høye prosentvise økningen er delvis grunnet at det er så få personer i disse aldersgruppene. Små økninger i antall slår derfor sterkt ut i prosentveksten. Antallet uføremottakere i disse to gruppene er henholdsvis 891 og 3 696 personer per 30.09.2008. Figur 2 viser antallet uføre i de forskjellige aldersgruppene de siste tre årene.

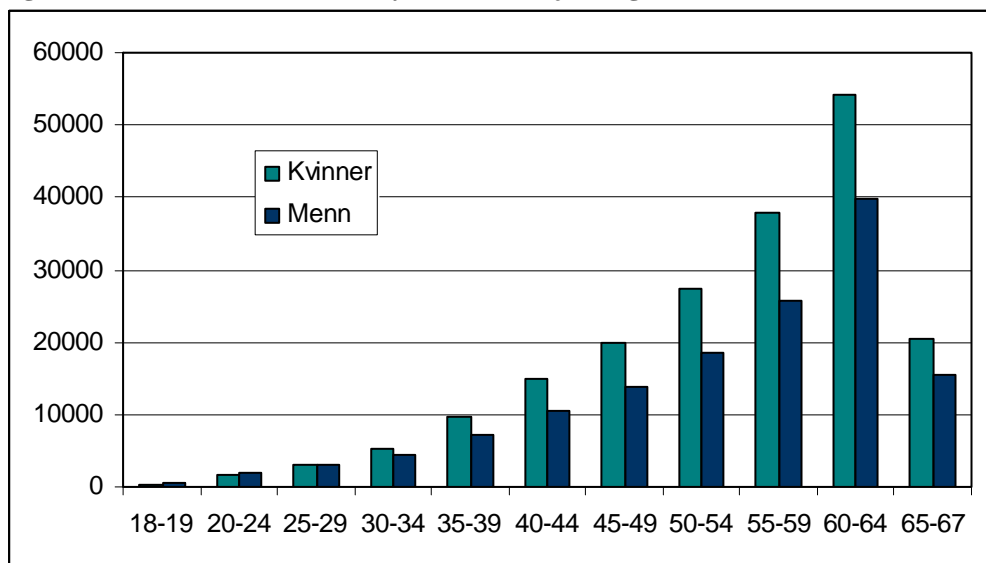
Figur 2. Antall mottakere av uføreytelser, etter alder. Pr. 30.09.2006-30.09.2008.



Kilde: NAV.

Figur 3 viser antall mottakere av uføreytelser fordelt på kjønn og alder pr. 30.09.2008. Ved utgangen av september 2008 var 194 850 kvinner, og 141 484 menn mottakere av uføreytelser. Dette er en økning for kvinner på 3 410 personer eller 1,8 prosent fra 30.09.2007 til 30.09.2008, og en økning for menn på 1 431 personer eller 1,0 prosent. For både menn og kvinner er økningen størst i aldersgruppen 60-64 år.

Figur 3. Antall mottakere av uføreytelser, etter kjønn og alder. Pr 30.09.2008



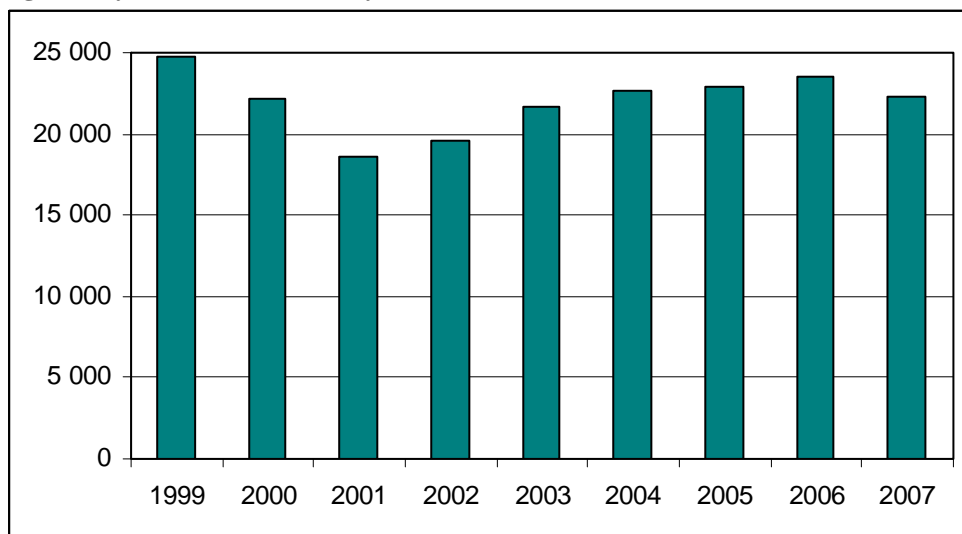
Kilde: NAV.

I de tre yngste aldersgruppene er det flere menn enn kvinner som er mottakere av uføreytelser, i alle andre aldersgrupper er det flere kvinner. Det er i de eldste aldersgruppene at forskjellen mellom antall uføre kvinner og antall uføre menn er størst. Ved utgangen av september 2008 var 57,9 prosent av alle mottakere av uføreytelser kvinner.

Tilgang

NAV har foretatt en omlegging av tilgangsstatistikken for årene 2004 til 2007. For nye mottakere av tidsbegrenset uførestønning (TU) har vi ikke inkludert ny tilgang for personer som har under tre måneders opphold i ytelsen, og deretter har en ny tilgang til enten uførepensjon eller TU. Tall for nye TU-mottakere og tilgangen til uføreytelser samlet blir dermed lavere enn tallene vi har publisert tidligere, og den samlede tilgangen er blitt redusert de siste årene. Figur 4 viser den samlede tilgangen de tre første kvartalene i årene 1999 til 2007. I løpet av de tre første kvartalene av 2007 ble 22 322 nye personer uføremottakere, dette er 1 157 færre enn samme periode i 2006. På grunn av den nye beregningsmetoden for samlede tilgangen, har vi ikke tall for de tre første kvartalene av 2008, bare for denne perioden i 2007.

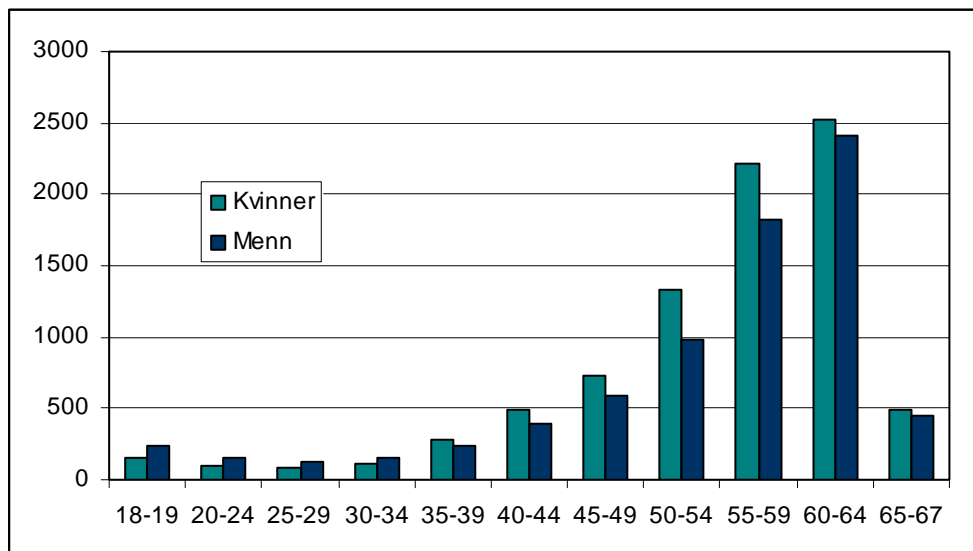
Figur 4. Nye mottakere av uføreytelser. 1.-3. kvartal 1999-2007



Kilde: NAV.

I løpet av de tre første kvartalene i 2008 mottok 16 065 nye personer uførepensjon. Figur 5 viser antall nye mottakere av varig uførepensjon fordelt på kjønn og alder i løpet av de tre første kvartalene i 2008. Dette er en økning fra de tre første kvartalene i 2007 da 14 797 nye personer ble uførepensjonister. For begge kjønn var tilgangen størst i aldersgruppen 60 til 64 år, og total tilgang i denne aldersgruppen var 4 944 personer. 8 492 nye kvinner, og 7 573 nye menn mottok uførepensjon i løpet av de tre første kvartalene i 2008. For begge kjønn er det en økning i tilgangen fra samme periode i 2007. I de yngre aldersgrupper er tilgangen noe høyere for menn enn for kvinner, mens i de eldre aldersgrupper er tilgangen høyere for kvinner.

Figur 5. Nye mottakere av varig uførepensjon, etter kjønn og alder. 1.-3. kvartal 2008

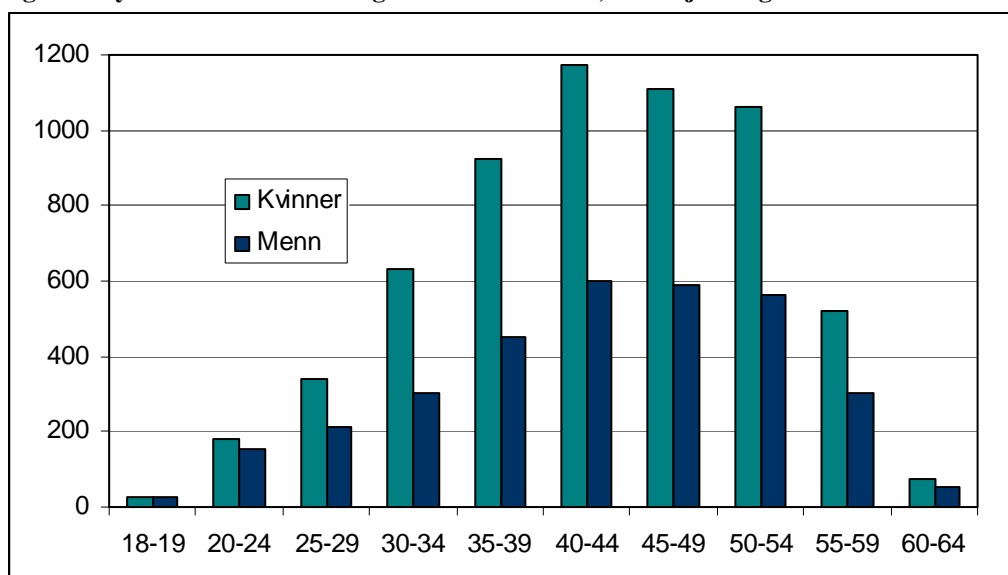


Kilde: NAV.

I løpet av de tre første kvartalene i 2008 mottok 9 297 nye personer tidsbegrenset uførestønad. Det er en liten økning fra samme periode i 2007 da 9 164 nye personer ble mottakere av tidsbegrenset uførestønad. For begge kjønn var tilgangen størst i aldersgruppen 40 til 44 år, og total tilgang i denne aldersgruppen var 1 772 personer. 6 040 nye kvinner, og 3 257 nye menn mottok tidsbegrenset

uførestønad i løpet av de tre første kvartalene i 2008. Dette er en økning i tilgangen for kvinner, og en liten reduksjon i tilgangen for menn fra samme periode i 2007. Tilgangen til tidsbegrenset uførestønad er høyere for kvinner, enn for menn i alle aldersgrupper utenom 18 til 19 år, hvor tilgangen er tilnærmet lik. I aldersgruppen 65 til 67 har det ikke vært tilgang til tidsbegrenset uførestønad i løpet av de tre første kvartalene i 2008. Figur 6 viser antall nye mottakere av tidsbegrenset uførestønad fordelt på kjønn og alder.

Figur 6. Nye mottakere av tidsbegrenset uførestønad, etter kjønn og alder. 1.-3. kvartal 2008

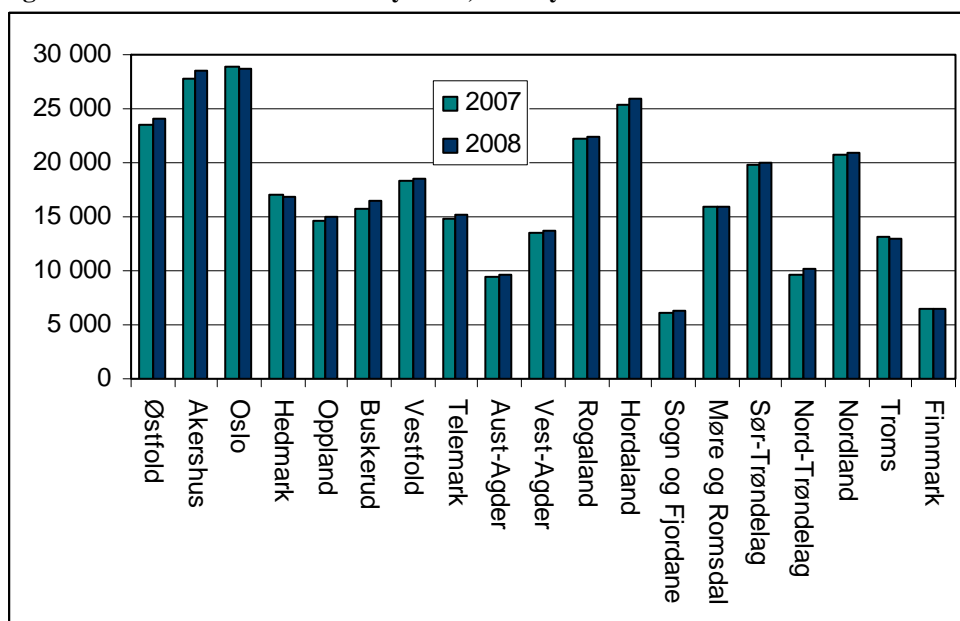


Kilde: NAV.

Fylke

Oslo hadde flest mottakere av uførestønad med 28 690 mottakere pr 30.09.2008, men fylket hadde en marginal nedgang siden 30.09.2007, da 133 flere var uføremottakere. Hedmark, Troms og Finnmark har også hatt en liten nedgang siden i fjor. Akershus størst vekst i antall med 790 flere uføremottakere enn 30.09.2007. Sogn og Fjordane hadde lavest antall mottakere med 6 335 pr. 30.09.2008. Nord-Trøndelag hadde den største veksten i prosent. Antall uføremottakere her vokste med 4,9 prosent fra 30.09.2007 til 30.09.2008. Størst reduksjon hadde Troms med 0,7 prosent færre mottakere enn i fjor. Figur 7 viser uføremottakere i fylkene de to siste årene.

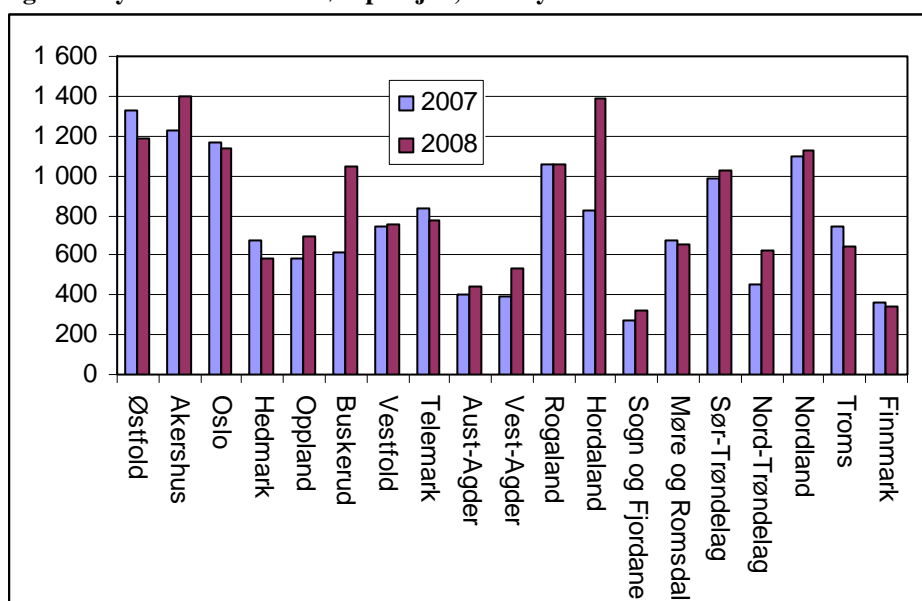
Figur 7. Antall mottakere av uføreytelser, etter fylke. Pr 30.09.2007-30.09.2008



Kilde: NAV.

Figur 8 viser tilgangen til varig uførepensjon fordelt på fylke i løpet av de første tre kvartalene i 2007 og 2008. Størst økning i tilgangen til varig uførepensjon fra de første tre kvartalene i 2007 til de første tre kvartalene i 2008 har det vært i Hordaland. Økningen var på 560 personer. Størst reduksjon i tilgangen har det vært i Østfold. Tilgangen i Østfold gikk ned med 142 personer sammenliknet med samme periode i fjor. Størst økning i prosent har vært i Buskerud, med 69,5 prosent flere nye uførepensjonister enn i samme periode i fjor. Størst prosentvis reduksjon har det vært i Hedmark, hvor 14,7 prosent færre nye personer mottok uførepensjon i løpet av de første tre kvartalene i 2008 enn de første tre kvartalene i 2007. De fylkesvise forskjellene i tilgangstallene må ses i sammenheng med at fylkenes oppbygging/nedbygging av restanser vil variere over tid.

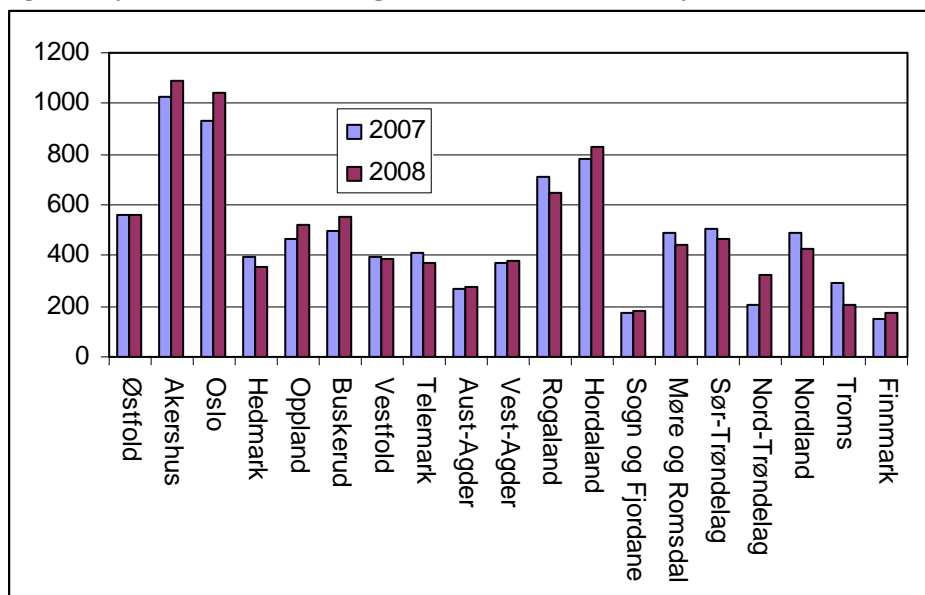
Figur 8. Nye mottakere av uførepensjon, etter fylke. 1.-3. kvartal 2007-2008



Kilde: NAV.

Figur 9 viser tilgangen til tidsbegrenset uførestønning fordelt på fylke i løpet av de første tre kvartalene i 2007 og 2008. Størst økning i tilgangen til tidsbegrenset uførestønning fra de første tre kvartalene i 2007 til de første tre kvartalene i 2008 har det vært i Nord-Trøndelag. Her mottok 120 flere nye personer tidsbegrenset uførestønning i løpet denne perioden i 2008 enn samme periode i 2007. Størst økning i prosent har også vært i Nord-Trøndelag, med 59,4 prosent flere nye uførepensjonister enn i samme periode fjor. Størst reduksjon i tilgangen har det vært i Troms. Her gikk tilgangen ned med 92 personer sammenliknet med samme periode i fjor. Troms har også hatt den største prosentvise reduksjon, 31,1 prosent færre nye personer mottok tidsbegrenset uførestønning i løpet av de første tre kvartalene i år enn i fjor.

Figur 9. Nye mottakere av tidsbegrenset uførestønning, etter fylke. 1.-3. kvartal 2007-2008



Kilde: NAV.